Ankenævnet for Forsikring

Den 1. juli 2015 blev i sag nr. 86616:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Aros Forsikring
Viby Ringvej 4
8260 Viby J

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne havde familieforsikring med tilknyttet retshjælpsforsikring i Aros Forsikring. De klager ved deres advokat over selskabets afslag på at yde tilsagn om retshjælpsdækning til en tvist vedrørende en ejendom i udlandet.

Selskabet anerkender, at søgsmålsgrunden er opstået efter forsikringen trådte i kraft den 1/1 2013. Selskabet har som begrundelse for at afvise dækning anført, at tvister vedrørende ubebyggede grunde alene er dækket i indtil 14 dage efter, at byggeri på grunden er påbegyndt.

Klagerne har desuden indgivet klage over Tryg Forsikring A/S, hvor de indtil den 31/12 2012 havde familieforsikring tilknyttet retshjælpsforsikring. Denne klage, som også vedrører spørgsmålet om retshjælpsdækning til tvisten i udlandet, behandles af nævnet under sagsnummer 86.617.

Ved brev af 26/3 2014 til klageren afviste selskabet at meddele tilsagn om retshjælpsdækning til en tvist vedrørende klagernes ejendom i udlandet, idet det bl.a. fremgår:

> "Det fremgår af sagen, at der er opstået en tvist, idet modparten påstår at have retten til den grund, som I har bygget hus på. Han påstår at have haft retten på det tidspunkt, hvor I købte grunden - I er imidlertid først i januar 2014 blevet bekendt med, at grunden skulle være solgt 2 gange.
>
> Tidspunktet for søgsmålsgrunden må derfor fastsættes til januar 2014.

På baggrund af ovennævnte må vi desværre afvise at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning, idet Familiens Basisforsikring kun dækker indtil 14 dage efter, at byggeriet er påbegyndt, jfr. § 14D, lb."

I brev af 9/4 2014 til selskabet anførte klagernes advokat bl.a.:

"**Sagen kort**
I 2009/2010 købte mine klienter et stykke jord i ..., ..., og lod efterfølgende et hus opføre, som stod færdigt i 2013.

I januar 2014 blev mine klienter stævnet af tredjemand, der hævder, at han ejer den grund, som mine klienter har købt og bygget hus på. Mine klienter står derfor over for en større retssag, og det er denne retssag, der er søgt retshjælpsdækning til.
...
Det bestrides, at 'søgsmålstidspunktet' i henhold til forsikringsbetingelsernes § 10, er det tidspunkt, hvor mine klienter har fået kendskab til, at grunden skulle være solgt to gange.

Det er korrekt, at tidspunktet for, hvornår forsikringstager er blevet bekendt med tvisten, er relevant for fastlæggelse af, hvornår søgsmålsgrunden er opstået i forbindelse med forsikringens ikrafttrædelse i medfør af forsikringsbetingelsernes § 10, 1. pkt.

I denne sag er det dog spørgsmålet om, hvornår søgsmålsgrunden er opstået i forbindelse med forsikringens ophør, der er relevant, jf. forsikringsbetingelsernes § 10, 2. pkt. I sådanne sager er det tidspunktet for de forhold, der ligger til grund for kravet rejst mod forsikringstager, der er relevant for fastlæggelse af tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen, jf. princippet i FAL § 91 om 'skadeårsag'.

Denne retstilstand er fastslået i Assurandør-Societetets Responsum nr. 2388 (14.11.1980), hvori udtales, at der for 'retshjælpsforsikring antages at gælde et skadeårsagsprincip, sml. herved bestemmelserne i FAL §§ 89, 91 og 120.'

Princippet er tillige kommet til udtryk i ANF 1980.04.338, ANF 1988.22.885, ANF 1988.23.171, ANF 1990.26.501 og ANF 2005.66.229. Se tillige Erik Ryefeldt, Retshjælpsforsikringen med kommentarer, 2. udgave 1992, side 67:

> 'Der kan også opstå problemer ved forsikringens ophør, men forsikringsbetingelserne bestemmer her, at søgsmålsgrunden skal være opstået før forsikringens udløb. Her er det ikke spørgsmålet om sikredes viden eller burde-viden m.h.t. en aktuel søgsmålsgrund, men det rent konkrete, om der efter forsikringens ophør rejses krav imod ham vedrørende forhold, der ligger forud for ophøret af policen.' "

Selskabet fastholdt sit afslag på retshjælpsdækning i brev af 16/4 2014 til klagernes advokat, idet det bl.a. fremgår:

"Søgsmålsgrunden indtræder på det tidspunkt, hvor sikrede får kendskab til den faktiske omstændighed, der er årsag til tvisten. Vores kunde får først ved modtagelse af stævning i januar 2014, kendskab til at grunden skulle være solgt 2 gange.

Vi har på den baggrund fastsat tidspunktet for søgsmålsgrunden til januar 2014.

§§ 14A-14D i betingelserne for retshjælpsforsikringen, indeholder særlige regler for bygnings-, motorkøretøjs-, lystfartøjs- og familieforsikring.

Da der i sagen er tale om et uforsikret hus, beliggende på en grund i udlandet, vil der som udgangspunkt kun være dækning via § 14D i betingelserne for retshjælpsforsikringen.

Det følger af § 14D, stk. lb, at tvister i forbindelse med ubebyggede grunde skal være opstået indenfor 14 dage efter, at byggeriet er påbegyndt for at være dækket af retshjælpsforsikringen.

Som ovenfor nævnt er tidspunktet for søgsmålsgrunden fastsat til januar 2014, hvor vores kunde bliver bekendt med, at grunden skulle være solgt 2 gange."

I brev af 14/5 2014 til selskabet anførte klagernes advokat bl.a.:

"Dengang forsikringsbetingelsernes §§ 14A-14D blev indført, var det imidlertid hensigten at få dækket et 'hul', der bestod i henhold til de tidligere forsikringsbetingelser, idet der efter de gamle regler formelt ikke var dækning for tvister i forbindelse med ubebyggede grunde, andelslejligheder og ejerlejligheder, jf. Erik Ryefeldt, Retshjælpsforsikringen med kommentarer, 2. udgave, 1992, side 79.

§ 14D er således en opsamlingsbestemmelse, og formuleringen af betingelsen skal derfor ses i den sammenhæng, at det normalt vil være muligt at tegne en bygningskaskoforsikring ved opførelsen af et hus, og at en sådan forsikring herefter vil dække retssager med tilknytning til huset/ejendommen, hvorfor familieforsikringen kun dækker ubebyggede grunde indtil 14 dage efter, at det har været muligt at tegne en sådan forsikring. De 14 dage er fastsat for at give forsikringstager mulighed for at nå at tegne en sådan forsikring, således at forsikringsdækning ikke mistes ved det allerførste spadestik.

Familieforsikringens retshjælpsdækning skal derfor være 'opsamlingspolice', således at familieforsikringen dækker, såfremt der er 'hul i dækningen' i bygningskaskoforsikringen, motorkøretøjsforsikringen eller lystfartøjsforsikring, jf. hertil Erik Ryefeldt, Retshjælpsforsikringen med kommentarer, 2. udgave, 1992, side 79-87, og Michael S. Wiisbye, Retshjælpsforsikringen, 1. udgave, 1994, side 456. Af sidstnævnte fremgår bl.a. følgende:

> 'I tilfælde af, at det ikke er muligt at tegne kaskoforsikring med retshjælpsdækning for pågældende faste ejendom, motorkøretøj eller lystfartøj, og tvisten i øvrigt opfylder retshjælpsbetingelserne, vil familieforsikringen yde retshjælpsdækning.'

I denne sag har det netop ikke været muligt at tegne en forsikring for den pågældende faste ejendom med retshjælpsdækning for nærværende retssag, idet en sådan forsikring ikke er mulig at tegne i ..."

Ved mail af 22/5 2014 afviste klagernes tidligere forsikringsselskab at yde tilsagn om retshjælpsdækning til tvisten.

I brev af 28/5 2014 til klagernes advokat anførte selskabet bl.a., at "det forhold, at det eventuelt ikke er muligt at tegne en bygningskaskoforsikring efter igangsættelse af byg-

geriet, ikke berettiger sikrede til retshjælpsdækning i henhold til familieforsikringen ud over 14-dages dækningen".

I mail af 8/7 2014 til selskabet anførte klagerens tidligere forsikringsselskab, der også havde afslået retshjælpsdækning til tvisten, bl.a.:

> "Lad mig høre dine bemærkninger til sagen, idet det min opfattelse, at forholdet er omfattet af Indboforsikringen som opsamlings-police, da kunden ikke kan tegne en Husforsikring incl. retshjælp i ... for den omtvistede ejendom. I så fald forholdet er omfattet af opsamlingsbestemmelsen, mener jeg ikke, at forholdet kan afvises med henvisning til § 14 D i forsikringsbetingelserne, - idet forsikringen dermed ikke opfylder formålet som opsamlingsbestemmelse. Jeg mener i så fald, at det alene er muligt at afvise dækning, hvis forholdet er undtaget i § 3 i retshjælpsbetingelserne. Se side 456 i Michael Wiisbye 1-udgave."

I mail af 10/7 2014 til det tidligere forsikringsselskab anførte selskabets advokat bl.a.:

> "Dækningsområdet for den til familieforsikringen tilknyttede retshjælpsforsikring for så vidt angår ubebyggede grunde er beskrevet i vilkårenes § 14 D, litra b, og det fremgår heraf, at tvister udspringende af sikredes ejerskab af sådanne ubebyggede grunde kan være dækket, men kun i indtil 14 dage efter, at byggeriet er påbegyndt.
>
> I 'Retshjælpsforsikringen' af Michael S. Wiisbye, side 469 er i forbindelse med denne dækning på den til familieforsikringen tilknyttede retshjælpsforsikring anført følgende:
> 'Det forhold, at det eventuelt ikke er muligt for sikrede at tegne en bygningsforsikring efter igangsættelse af byggeriet, berettiger ham ikke til retshjælpsdækning i henhold til familieforsikringen ud over 14-dages dækningen.'
>
> Der henvises herefter til AK 25.102, som nåede til det anførte resultat.
>
> Det i 'Retshjælpsforsikringen' af Michael S. Wiisbye side 456, generelt anførte om, at familieforsikringens retshjælpsdækning skal være 'opsamlingspolicen', kan - henset til det specifikt anførte om ubebyggede grunde - ikke tillægges den af dig anførte betydning."

I klageskema af 22/8 2014 til nævnet har klagernes advokat bl.a. gjort gældende:

> "I efteråret 2009 købte mine klienter et stykke jord i ..., ..., og lod efterfølgende et hus opføre, som stod færdigt i 2013. Mine klienter har ikke haft mulighed for at tegne en bygningskaskoforsikring med retshjælpsdækning for huset, da det ikke er muligt at tegne en sådan forsikring i ...
>
> I januar 2014 blev mine klienter stævnet af tredjemand, der hævder, at han ejer grunden i ... Mine klienter har ved købet af grunden sikret sig et tinglyst skøde, og burde derved have sikret sig imod tredjemands krav. På trods af, at det ikke burde være muligt, har tredjemand også et skøde på grunden, og mine klienter står derfor over for en større retssag i ... om, hvem der har ejendomsretten til grunden. Det er denne retssag, der er søgt retshjælpsdækning til. Efter de foreliggende oplysninger er det helt tilfældigt, at tredjemand først sent har opdaget, at mine klienter ligeledes har skøde på ejendommen, og derfor først i januar 2014 har rejst et krav (tredjemand er bosiddende i ...).

Både Tryg og Aros har afvist at yde retshjælpsdækning i sagen. Tryg har afvist dækning med henvisning til, at søgsmålsgrunden skal anses for opstået i januar 2014 - tidspunktet for mine klienters viden om tvisten - og at det dermed er Aros, der bør yde retshjælpsdækning. Aros er enig med Tryg i, at søgsmålsgrunden skal anses for opstået i januar 2014, men afviser dækning med henvisning til forsikringsbetingelsernes § 14D, hvorefter mine klienter ifølge Aros ikke har ret til at modtage retshjælpsdækning, da mine klienter har ladet et hus opføre på grunden. Forsikringsselskaberne har været i dialog omkring skaden, idet Tryg mener, at der bør ydes retshjælpsdækning i sagen, men at dækningen skal ydes af Aros. Selskaberne har ikke kunnet nå til enighed (forsikringsselskabernes indbyrdes korrespondance vedlægges som bilag).
...
Det gøres primært gældende, at søgsmålsgrunden skal fastsættes til det tidspunkt, hvor mine klienter købte grunden i ... i efteråret 2009. På dette tidspunkt var mine klienter forsikret hos Tryg, og det gøres derfor gældende, at Tryg skal yde dækning under retshjælpsforsikringen til den igangværende tvist i ...

Såfremt Ankenævnet for Forsikring finder, at søgsmålsgrunden i stedet skal fastsættes til tidspunktet, hvor mine klienter får viden/burde viden om tredjemands krav (januar 2014), gøres det subsidiært gældende, at Aros skal yde retshjælpsdækning under familieforsikringen, da forsikringsbetingelsernes § 14D ikke finder anvendelse i en sag som den nærværende, hvor der ikke er mulighed for at tegne en bygningskaskoforsikring grundet de nationale regler i ...
...
I teorien er det antaget, at forsikringsbestemmelsernes § 10 er indsat for at afskære muligheden for urimelig spekulation mod selskabet. Således fremgår det af Michael S. Wiisbye, Retshjælpsforsikringen, 1. udgave, 1994, side 397-398:

> 'Schaumburg har i Juristen 1970, s. 19, anført, at meningen med bestemmelsen er, at udelukke en person, der står foran en retssag, fra at skaffe sig dækning for de forventelige sagsomkostninger blot ved at tegne en forsikring med retshjælp tilknyttet. [...] Gomard anfører tilsvarende i UfR 1970.B., s. 56 f, at det navnlig er muligheden for urimelig spekulation mod selskabet, som kan medføre, at forsikringen ikke skal dække. Såfremt selskabet derimod er nogenlunde sikker på, at forsikringen ikke er tegnet med henblik på en bestemt retssag, er der efter Gomards opfattelse ikke grund til at være særligt tilbageholdende, selvom en del 'operative retsfakta' ligger før ikrafttrædelsen. Det anføres videre 'ligger en del af de kendsgerninger der udløser kravet mod forsikringstageren ... efter policens ikrafttræden, bør forsikringen dække, medmindre tvisten allerede forinden var op over.'

Se ligeledes Jørgen Gawinetski og Henning Jønsson, Familieforsikring, 4. udgave, side 387:

> 'Det afgørende er, at forsikringen ikke må være tegnet med henblik på en retssag. Hvis dette ikke er tilfældet vil der næppe skulle meget til for at give dækning. Ikke hvis blot en eller flere af de relevante begivenheder ligger samtidig med eller senere end retshjælpsforsikringens ikrafttrædelse.'

I overensstemmelse med ovennævnte sondres der i teori og praksis mellem situationer, hvor nogle af begivenhederne ligger før forsikringens ikrafttræden, og situationer hvor nogle af begivenhederne ligger efter forsikringens ophør.
...

I sagen AK 28.247 (1990), som er meget lig den nærværende sag, havde A købt en pony af forsikringstager, F, den 20. marts 1989. Da det senere viste sig, at ponyen var dobbelt så gammel som oplyst, anlagdes den 4. maj 1990 sag ved husdyrsvoldgiftsretten. F's forsikring var ophørt den 4. november 1989, og selskabet gjorde gældende, at søgsmålsgrunden først var opstået i april måned, 1990, da A reklamerede over for K. Selskabet argumenterede for, at man i sagen ikke kunne parallelisere til sager om handel med fast ejendom (se omtale heraf nedenfor). Nævnets flertal fandt imidlertid, at søgsmålsgrunden var opstået, da A under salgsforhandlingerne modtog oplysning om ponyens alder. Flertallet henviste i den forbindelse til Gomard i UfR 197o.B, side 56-57 (nævnt ovenfor) og Erik Ryefeldt i Retshjælpsforsikringen (se nedenfor), og udtalte

> 'Flertallet finder, at det krav, der er rejst mod klageren, vedrører forhold, der ligger forud for ophøret af forsikringen, idet kravet relaterer sig til de oplysninger om hestens alder, der blev meddelt under salgsforhandlingerne.'

For så vidt angår sidstnævnte forfatter anføres følgende i Erik Ryefeldt, Retshjælpsforsikringen med kommentarer, 2. udgave, 1992, side 67:

> 'Der kan også opstå problemer ved forsikringens ophør, men forsikringsbetingelserne bestemmer her, at søgsmålsgrunden skal være opstået før forsikringens udløb. Her er det ikke spørgsmålet om sikredes viden eller burde-viden m.h.t. en aktuel søgsmålsgrund, men det rent konkrete, om der efter forsikringens ophør rejses krav imod ham vedrørende forhold, der ligger forud for ophøret af policen.'

...
Da der således er tale om problemer i forhold til forsikringens ophør, er det afgørende, hvorvidt der er rejst et krav imod mine klienter 'vedrørende forhold, der ligger forud for ophøret af policen'. I nærværende sag vedrører tvisten spørgsmålet om, hvorvidt det er tredjemand eller mine klienter, der har ejendomsret til grunden. Tvisten udspringer således netop af forhold, der ligger forud for policens ophør, idet baggrunden for tvisten må anses for opstået i det øjeblik, mine klienter køber grunden, og hvor der dermed reelt har været to rettighedshavere til grunden.

Søgsmålsgrunden bør således i nærværende sag fastlægges til tidspunktet for det forhold, der ligger til grund for kravet - nemlig mine klienters køb af grunden. Søgsmålsgrunden er således opstået i efteråret 2009, og Tryg skal derfor yde retshjælpsdækning i nærværende sag.
...
Såfremt skadeårsagsprincippet følges i nærværende sag vil det ligeledes føre til, at søgsmålsgrundens opståen skal fastsættes til efteråret 2009.

Både det faktum, at der er tale om fastlæggelse af søgsmålsgrunden i forbindelse med forsikringens ophør, og det faktum, at der er tale om en tvist vedrørende fast ejendom, taler således for, at søgsmålsgrundens opståen skal fastlægges til efteråret 2009.

Tryg har i sit brev af 7. juli 2014 anerkendt, at søgsmålsgrunden skal fastsættes efter skadeårsags-princippet, når der er tale om fast ejendom, hvor retshjælpsforsikringen er knyttet til en bygningskaskoforsikring. Tryg har imidlertid anført, at skadeårsagsprincippet ikke skal finde anvendelse i tilfælde, hvor forholdet skal dækkes via retshjælpsforsikringen, som er knyttet til familie/indboforsikringen.
...
3 Forsikringsbetingelsernes § 14D

Hvis Ankenævnet alligevel skulle finde, at søgsmålsgrundens opståen skal fastsættes til januar 2014, gøres det gældende, at forsikringsbetingelsernes § 14D ikke finder anvendelse i en sag som den nærværende, hvor der ikke er mulighed for at tegne en bygningskaskoforsikring grundet de nationale regler i ..., og at Aros derfor bør yde retshjælpsdækning.

Det er korrekt, at udgangspunktet i forsikringsbetingelsernes § 14D, stk. 1b, er, at tvister opstået i forbindelse med ubebyggede grunde skal være opstået indenfor 14 dage efter, at et byggeri er påbegyndt for at være omfattet af retshjælpsforsikringen.

Dengang forsikringsbetingelsernes §§ 14A-14D blev indført, var det imidlertid hensigten at få dækket et 'hul', der bestod i henhold til de tidligere forsikringsbetingelser, idet der efter de gamle regler formelt ikke var dækning for tvister i forbindelse med ubebyggede grunde, andelslejligheder og ejerlejligheder, jf. Erik Ryefeldt, Retshjælpsforsikringen med kommentarer, 2. udgave, 1992, side 79.

Formuleringen af bestemmelsen skal derfor ses i den sammenhæng, at det normalt vil være muligt at tegne en bygningskaskoforsikring ved opførelsen af et hus. En sådan forsikring vil herefter dække retssager med tilknytning til huset/ejendommen. Hvis en forsikringstager selv vælger ikke at tegne en sådan forsikring, skal forsikringstager selvfølgelig ikke alligevel kunne opnå dækning under familieforsikringen.

I visse tilfælde vil det dog ikke være muligt at tegne en bygningskaskoforsikring, og i sådanne tilfælde skal familieforsikringens retshjælpsdækning fungere som 'opsamlings-police', således at familieforsikringen dækker, såfremt der er 'hul i dækningen' i bygningskaskoforsikringen, jf. hertil Erik Ryefeldt, Retshjælpsforsikringen med kommentarer, 2. udgave, 1992, side 79-87, og Michael S. Wiisbye, Retshjælpsforsikringen, 1. udgave, 1994, side 456. Af sidstnævnte fremgår blandt andet følgende:

> 'Om sagen 'efter sin art' skal dækkes i henhold til retshjælpsforsikring knyttet til den ene eller den anden hovedpolice afhænger af, om sikrede er part i tvisten i sin egenskab af ejer eller bruger af fast ejendom;' ejer, bruger eller fører af motorkøretøj; ejer, bruger eller fører af lystfartøj, eller som privatperson i øvrigt. I tilfælde af, at det ikke er muligt at tegne kaskoforsikring med retshjælpsdækning for pågældende faste ejendom, motorkøretøj eller lystfartøj, og tvisten i øvrigt opfylder retshjælpsbetingelserne, vil familieforsikringen yde retshjælpsdækning.'

Se hertil ligeledes AK 34.074 (1993), hvor nævnet i en sag om jetski udtaler følgende:

> 'Da det således ikke er muligt i det indklagede selskabet at tegne en retshjælpsforsikring for den omhandlede jetski, finder nævnet, at selskabet bør dække tvistens omkostninger i henhold til familieforsikringens retshjælpsdækning.'

I denne sag har det netop ikke været muligt at tegne en forsikring for den pågældende faste ejendom med retshjælpsdækning for nærværende retssag, idet en sådan forsikring ikke er mulig at tegne i ...

Aros' advokat har i sin e-mail af 10. juli 2014 anført, at ovennævnte udgangspunkt om, at familieforsikringen skal anses som en 'opsamlings-police', ikke skal føre til dækning i nærværende sag. Til støtte herfor henvises der til ovennævnte bog nogle sider længere fremme (side 469), hvoraf følgende anføres i forbindelse med ubebyggede grunde:

> 'Det forhold, at det eventuelt ikke er muligt for sikrede at tegne en bygningsforsikring efter igangsættelse af byggeriet, berettiger ham ikke til retshjælpsdækning i henhold til familieforsikringen ud over 14-dages dækningen.'

I den forbindelse henviser bogen til AK 25.102 (1989):

> 'K var på 8. år i færd med at opføre et fritidshus på en fritidsgrund. Da byggeriet ikke kunne afsluttes inden for 2 år, var det ikke muligt at tegne bygningskaskoforsikring. K var ikke berettiget til retshjælp til en tvist med kommunen, da tvisten var opstået mere end 14 dage efter, at byggeriet var påbegyndt.'

De to citater på henholdsvis side 456 og side 469 virker ved første øjekast modstridende, men dette er imidlertid ikke tilfældet; citatet på side 469 skal ses i sammenhæng med en fodnote (fodnote 3) til citatet på side 456, hvori følgende er anført (der er i øvrigt også henvist til fodnote 3 på side 469):

> 'Såfremt årsagen til, at det ikke er muligt at tegne kaskoforsikring, er det forsikrede objekts ringe stand eller risikoforholdene i øvrigt – f.eks. et faldefærdigt hus eller en gammel bil - er det dog tvivlsomt, om der kan ydes retshjælpsdækning i henhold til familieforsikringen, jf. AK 20.321 nedenfor ad 18.4.4 (omtalt i slutningen af afsnittet), sml. herved AK34.074 ad 18.4.3.'

Det af Aros fremhævede citat på side 469 (og den ovennævnte afgørelse AK 25.102 (1989)) vedrører netop situationen, hvor den manglende mulighed for at tegne forsikring skyldes objektets 'ringe stand eller risikoforholdene i øvrigt' (i afgørelsen er det projektets lange varighed, der umuliggør forsikringen) og ikke en situation som den foreliggende, hvor det slet ikke er muligt at tegne forsikring for det pågældende 'objekt'. Til støtte herfor se ligeledes afgørelserne AK 34.074 og AK 20.321 (nævnt i fodnote 3) samt Michael Wiisbyes omtale heraf på side 48o og 483."

Selskabet har i sit brev af 15/9 2014til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har sat søgsmålsgrunden til januar 2014, da det er det tidspunkt, hvor sikrede får kendskab til den faktiske omstændighed, der er årsag til tvisten - at grunden skulle være solgt 2 gange.

Dækningsområdet for den til familieforsikringen tilknyttede retshjælpsforsikring for så vidt angår ubebyggede grunde er beskrevet i vilkårenes §14D, stk. 1, litra b. Det fremgår heraf, at tvister udspringende af sikredes ejerskab af sådanne ubebyggede grunde kan være dækket, men kun i indtil 14 dage efter, at byggeriet er påbegyndt.

Selskabet har på den baggrund afvist at yde retshjælpsdækning til sagen, hvilket fremgår af sagens bilag 4. Der har efterfølgende været korrespondance i sagen, hvor selskabet fastholder afvisningen af at yde retshjælpsdækning til sagen, jfr. sagens bilag 5-7 samt bilag 11.

I 'Retshjælpsforsikringen' af Michael S. Wiisbye, side 469 er i forbindelse med denne dækning på den til familieforsikringen tilknyttede retshjælpsforsikring anført følgende: 'Det forhold, at det eventuelt ikke er muligt for sikrede at tegne en bygningsforsikring efter igangsættelse af byggeriet, berettiger ham ikke til retshjælpsdækning i henhold til familieforsikringen ud over 14-dages dækningen.'

Der henvises i den forbindelse til AK 25.102, som nåede til det anførte resultat.

Det er selskabets klare opfattelse, at det i 'Retshjælpsforsikringen' af Michael Wiisbye side 456, generelt anførte om, at familieforsikringens retshjælpsforsikring skal være 'opsamlingspolicen', ikke kan tillægges den af advokatens anførte betydning - henset til det specifikt anførte om ubebyggede grunde."

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**§ 10. Forsikringsperioden**

Forsikringen dækker kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået samtidig med eller efter hovedpolicens ikrafttræden. Det er tillige en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden forsikringens ophør.

...

§ 13. Generelle bestemmelser

1. Retshjælpsforsikringen følger hovedpolicen og de for denne gældende vilkår i det omfang, de kan finde anvendelse og ikke særligt er fraveget ved nærværende policetillæg.

2. Er omkostninger i forbindelse med en tvist om erstatningskrav mod sikrede dækket af en ansvarsforsikring, dækkes disse omkostninger ikke af retshjælpsforsikringen, men er omfattet af ansvarsforsikringen i det omfang, det følger af denne polices bestemmelser.

...

§ 14D. Særlige vilkår for retshjælpsforsikring i tilknytning til familieforsikring med indbodækning

Fra retshjælpsforsikringen i tilknytning til familieforsikringen er yderligere undtaget følgende:
1. Tvister, hvori sikrede er part som ejer af fast ejendom eller som bruger af fast ejendom i dens helhed. Forsikringen dækker dog:

a) I indtil 14 dage efter, at sikrede er blevet ejer af en fast ejendom, hvis der ikke forinden er tegnet bygningskaskoforsikring (villa- eller fritidshusforsikring).

b) Tvister i forbindelse med ubebyggede grunde, der anvendes til fritidsbrug eller er anskaffet med henblik på opførelse af et parcel- eller fritidshus til sikredes private brug. Denne dækning vedvarer i indtil 14 dage efter, at byggeriet er påbegyndt, og kun hvis der ikke forinden er tegnet bygningskaskoforsikring (villa- eller fritidshusforsikring).

c) Tvister vedrørende brug af fast ejendom i dens helhed mellem sikrede som bruger og ejeren.

d) Tvister, hvori sikrede er selvstændig part som indehaver eller bruger af en andels- eller ejerlejlighed i dens helhed, og som hovedsageligt anvendes til sikredes private beboelse. Såfremt der for sikredes andels- eller ejerbolig er tegnet bygningsforsikring med retshjælpsdækning, dækker nærværende forsikring ikke. Andelsboligforeninger og ejerforeninger er ikke dækket af forsikringen.

2. Tvister, hvori sikrede er part som ejer eller bruger af lystfartøj, som for så vidt angår længde og motorkraft ikke er dækket af hovedpolicen. Forsikringen dækker dog i indtil 14 dage efter, at sikrede er blevet ejer af et sådant lystfartøj, hvis der ikke forinden er tegnet lystfartøjsforsikring. Retshjælpssager, der som følge af denne bestemmelse er undtaget fra

dækning i henhold til nærværende police, er dækket af en retshjælpsforsikring i tilknytning til lystfartøjsforsikring med kaskodækning.

3. Tvister, hvori sikrede er part som ejer, bruger eller fører af motordrevet køretøj, herunder camping- og påhængsvogne. Retshjælpssager, der som følge af denne bestemmelse er undtaget fra dækning i henhold til nærværende police, er dækket af en retshjælpsforsikring i tilknytning til motorkøretøjsforsikring med sædvanlig kaskodækning.

* Beløbsgrænsen gælder fra den 1. januar 2008.

**Anvendelsen af professionel rettergangsfuldmægtig er afgrænset til bistand fra en rettergangsfuldmægtig, der erhvervsmæssigt repræsenterer en part. Bistanden skal være ydet som led i rettergangsfuldmægtigens erhvervsvirksomhed med indtægt for øje, og det vil normalt være en forudsætning, at den pågældende har særlige forudsætninger for at repræsentere parten ved en domsforhandling. Bistand fra en parts familiemedlem, ven, nabo eller lignende, der ydes som en vennetjeneste dækkes ikke.

***Blanketten er udarbejdet af Forsikring & Pension og kan bestilles på www.forsikringenshus.dk eller i dit forsikringsselskab."

Nævnet udtaler

Klagerne købte i 2009 en ubebygget grund i udlandet. De opførte efterfølgende et hus på grunden, der stod færdigt i 2013. I januar 2014 blev klagerne stævnet af en modpart, der mener at være den retmæssige ejer af grunden.

Klagerne har anmodet om retshjælpsdækning hos selskabet, hvor de har haft familieforsikring siden den 1/1 2013. De har til støtte for deres krav gjort gældende, at familieforsikringens retshjælpsforsikring bør yde dækning, idet det ikke har været muligt at tegne husforsikring med retshjælpsforsikring i det land, hvori ejendommen er beliggende.

Selskabet har hertil anført, at søgsmålsgrunden, jf. forsikringsbetingelsernes § 10, skal fastsættes til januar 2014, hvor klagerne fik kendskab til sagen. Selskabet har på denne baggrund afvist at yde tilsagn om retshjælpsdækning til sagen med henvisning til forsikringsbetingelsernes § 14D, stk. 1 litra b), hvori det er anført, at dækningen for ubebyggede grunde ophører 14 dage efter, at byggeri på grunden er påbegyndt.

11. 86616

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at den aktuelle søgsmålsgrund opstod i januar 2014, hvor klagerne efter det oplyste blev bekendt med sagen. Da familieforsikringen på dette tidspunkt havde været i kraft i over 14 dage, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet med henvisning til forsikringsbetingelsernes § 14 D, stk. 1, litra a og b har afvist at yde forsikringsdækning.

Herefter, og idet nævnet finder, at det ikke kan føre til et andet resultat, at det i pågældende land angiveligt ikke er muligt at tegne en husforsikring med retshjælpsforsikring,

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels